

ГЕОРГИ С. РАКОВСКИ

Роденъ въ Котелъ презъ 1821 г. Починалъ презъ 1867 г.

Раковски! Името му гърми като камбаненъ звънъ срѣдъ тъмна и глуха нощъ и буди заспалитѣ. Неговиятъ образъ грѣ надъ българския небосводъ като ясно слънце въ черната, непрогледна нощъ на дългото робство. Неговиятъ животъ е една чудна приказка, една света легенда. Защото Раковски посветилъ цѣлия си животъ за събуждане на заспалитѣ въ робство българи и се борилъ за свободата на България. Раковски е първиятъ български поетъ, бунтовникъ, войвода и учителъ на българскитѣ бунтовници.

Раковски се училъ въ родния си градъ Котелъ, училъ и въ Карлово и Цариградъ, а следвалъ висши науки дори и въ Франция и билъ единъ отъ най-ученитѣ българи тогава. Но той обичалъ отечеството си.

„Далечъ отъ моето мило отечество и моитѣ родители, мжно ми бѣше въ странство“, пише Раковски въ едно писмо. И се завърналъ въ Котелъ. Тукъ, наклеветенъ предъ турцитѣ, Раковски и баща му били оковани въ тежки желѣзни вериги и срѣдъ зима закарани въ Русе. А оттамъ въ най-люта зима, срѣдъ прѣспи и виелици, цѣли 18 дни, пешкомъ, обковани въ тежки вериги, които се впивали въ месата имъ, Раковски и баща му били закарани въ Цариградъ. Осждени по на 8 години затворъ, тѣ били хвърлени въ страшнитѣ турски тъмници.

Три години и половина лежали баща и синъ въ тия гробници. Следъ това били освободени като невинни. Такова било турското правосудие.

Следъ освобождението имъ Раковски тръгналъ изъ поробена България, за да види какъ страда българскиятъ народъ. По едно време той постѣпилъ дори на голѣма турска служба, само и само да може да помага на народа си. И тайно подпомагалъ на руситѣ противъ турцитѣ.

Пакъ билъ издаденъ и наклеветенъ. И пакъ го хванали, оковали въ вериги и подкарали за Цариградъ. Но въ Стара-планина Раковски успѣлъ да избѣга.

После събралъ 12 души юнаци, образувалъ хайдушка чета и ги повелъ изъ горитѣ да се борятъ съ турцитѣ. Цѣло лѣто обикалялъ Раковски съ четата си изъ България и закрилялъ българитѣ. На есенъта разпусналъ четата, прибралъ се тайно въ Котелъ и тамъ прекаралъ зимата. А на пролѣтъта се прехвърлилъ презъ Дунава въ Влашко, а после миналъ въ Австрия. Тамъ започналъ да печати вестници, пѣсни, други книги и да буди българитѣ отъ тежкия робски сънь.

Но и оттамъ, по искане на турското правителство, Раковски билъ подгоненъ. Миналъ пакъ въ Влашко, но и тамъ не го оставили на миръ и избѣгаль въ Русия. После ходилъ въ Гърция, въ Бѣлградъ (Сърбия) и всѣкъде, гдето намиралъ българи. Въ Бѣлградъ обучавалъ българитѣ като войници и се готвѣлъ да мине